

PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI

Prieskum verejnej mienky č. 3

Ipsos

08. 03. 2024

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

GAME CHANGERS

METODOLÓGIA

metodológia

CAPI (F2F osobné dopytovanie)

vzorka

1020 respondentov a respondentiek

Vzorka je reprezentatívna podľa veku, pohlavia, kraja, vzdelania a veľkosti miesta bydliska

cieľová skupina

Slovenská populácia **15+**

lokality

Územie Slovenskej republiky

nástroje

Štruktúrovaný dotazník v dĺžke **20 minút**

zber dát

Od **9. 2. 2024** do **26. 2. 2024**

report

T2B - Dve pozitívne hodnoty škály, B2B - Dve negatívne hodnoty škály
Hodnoty v záverečnej správe sú uvedené v %

ZLOŽENIE VZORKY

Pohlavie

48 % Muži

52 % Ženy

Vek

18 % 15 až 24 rokov

33 % 25 až 44 rokov

30 % 45 až 64 rokov

18 % 65 rokov a viac

Kraj

11 % Bratislavský kraj

11 % Trnavský kraj

11 % Trenčiansky kraj

13 % Nitriansky kraj

13 % Žilinský kraj

12 % Banskobystrický kraj

15 % Prešovský kraj

15 % Košický kraj

VMB

16 % Do 1000 obyvateľov

29 % Od 1001 do 5000 obyvateľov

17 % Od 5001 do 20 000 obyvateľov

25 % Od 20 001 do 100 000 obyvateľov

13 % Viac ako 100 000 obyvateľov

Vzdelanie

19 % Základné, bez vzdelania

25 % Stredoškolské bez maturity

37 % Stredoškolské s maturitou

19 % Vysokoškolské vzdelanie

HLAVNÉ ZÁVERY A ODPORÚČANIA

HLAVNÉ ZÁVERY

REPowerEU

- **Väčšina** ľudí (69 %) dokázala správne **identifikovať oblasti**, na ktoré sa program REPowerEU zameriava.
- **Takmer tri štvrtiny** populácie majú nejakú **vedomosť** o veterných parkoch. Avšak, len **39 % vie** o plánoch budovania veterných parkov aj na Slovensku. O **veterných parkoch** sa ľudia najčastejšie dozvedeli z **televízie** (48 %).
- **Väčšina** (91 %) populácie tiež vedela uviesť, **na čo slúžia veterné parky** a aké sú ich hlavné úlohy.
- V všeobecnosti populácia vníma myšlienku budovania veterných parkov pozitívne a považuje ju za prínosnú pre spoločnosť.
- Za najväčšie **benefity** budovania veterných parkov považujú to, že elektrina vyrobená z veterných turbín neprodukuje žiadne emisie a pomáha tak **bojovať proti zmene klímy**, ale aj **energetickú sebestačnosť**.
- Ak sa objavujú nejaké bariéry, najviac výhrad majú ľudia voči **vysokým vstupným investíciám** a obávajú sa o **ochranu živočíšstva** žijúceho v okolí veterných parkov.
- **Takmer dve tretiny** by však súhlasili s vybudovaním veterných parkov v blízkosti ich miesta bydliska. Tí, ktorým sa táto myšlienka nepáči, ako najväčšie **bariéry** uvádzali **hlučnosť** a **obavu o bezpečnosť**. Väčšinu z týchto ľudí by k zmene názoru **nemotivovala ani finančná odmena** pre obec, v ktorej žijú. Názor na veterné parky by zmenilo len 14 % opýtaných.
- Viac ako polovicu (57 %) respondentov a respondentiek téma veterných parkov zaujala a chceli by sa o nej dozvedieť viac informácií. Najčastejšie by ich zaujímali **negatívne dopady**, **riziká výstavy** veterných parkov, ich **fungovanie v praxi**, alebo **všeobecné informácie**. Preferovaným kanálom na komunikáciu týchto tém je **televízia** (52 %).
- **Dôveryhodnosť** a **inteligencia** sú kľúčové vlastnosti, ktoré by podľa populácie mala mať osobnosť, ktorá šíri osvetu o environmentálnych témach a udržiateľnosti.
- Spomedzi skúmaných osobností získala najvyššiu dôveru **Adela Vinczeová**. Viaceré osobnosti však majú nízku poznateľnosť.

ODPORÚČANIA

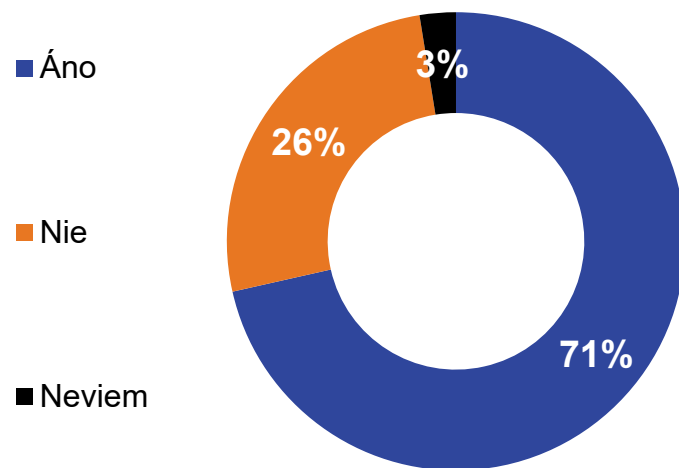
- **Zvyšovanie informovanosti o plánovanej výstavbe veterných parkov** – ukazuje sa, že vyššie povedomie o téme je kľúčové, pretože pozitívnejšie vnímanie Plánu obnovy, veterných parkov, ale aj hodnotenie kampaní súvisí predovšetkým s vyššou informovanosťou verejnosti o plánovaných reformách.
- **Benefity veterných parkov** – pre budovanie pozitívnejšieho vnímania je dôležitá komunikácia benefitov, ktoré výstavba veterných parkov prinesie. Ľudia si uvedomujú, že budovanie veterných parkov môže byť spojené aj s určitými bariérami. Preto komunikácia v tomto prípade zohráva významnú rolu. V rámci nej je dôležité zdôrazňovať prevahu výhod nad nevýhodami (nielen pre spoločnosť, ale aj pre jednotlivcov), a to najmä v oblastiach, ktoré majú najvyšší vplyv na vnímanie VP:
 1. Boj proti klimatickým zmenám
 2. Energetická sebestačnosť
 3. Podpora regionálneho hospodárstva
 4. Technologický pokrok, životnosť a výkonnosť
 5. Spomalenie zvyšovanie cien energií
- **Odstraňovať a vyvracať nepravdivé informácie a mýty** – ktoré sa spájajú s výstavbou veterných parkov, ako sú napr. hlučnosť, hľadisko bezpečnosti, ideálne podporené vedeckými argumentmi v súvislosti s rozvojom technológií. Poukazovať na fungovanie veterných parkov v praxi – ako funguje mechanizmus veterných turbín, aké budú dopady, čo prinesú spoločnosti a pod.
- **Zvýšiť viditeľnosť témy v tradičných médiách** – predovšetkým v televízii, nielen cez reklamy, ale napríklad aj prostredníctvom reportáží v správach, vystupovaním expertov a expertiek v televíznych reláciách, diskusiách, rozhovoroch, alebo v rozhlase a pod. Medzi mladšími ročníkmi odporúčame komunikovať tému aj prostredníctvom sociálnych médií (napr. podcasty, influenceri/ky..)

VÝSLEDKY PRIESKUMU

VETERNÉ PARKY: ZNALOSŤ A ZDROJE INFORMÁCIÍ

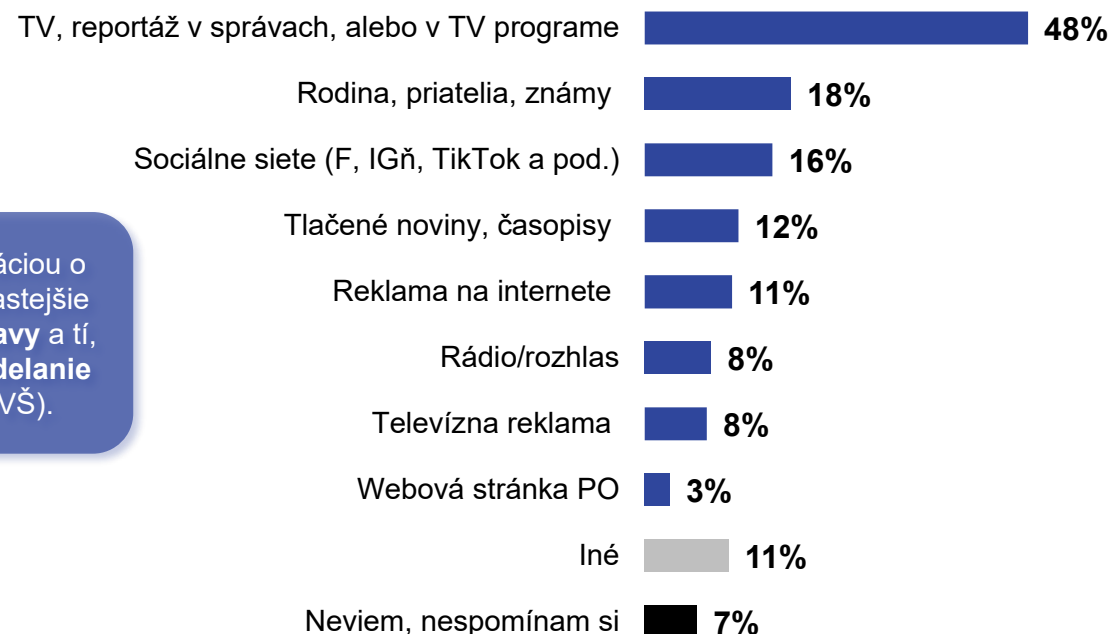
Takmer tri štvrtiny populácie už niekedy v minulosti počuli o veterných parkoch. Približne polovica sa o veterných parkoch dozvedela z televízie. Vyššia znalosť bola tiež zaznamenaná u ľudí z Bratislavy a vyšším vzdelaním.

Počuli už o veterných parkoch

V porovnaní s populáciou o veterných parkoch častejšie počuli ľudia z **Bratislavy** a tí, ktorí majú **vyššie vzdelanie** (SŠ s maturitou a VŠ).

Odkiaľ sa o veterných parkoch dozvedeli

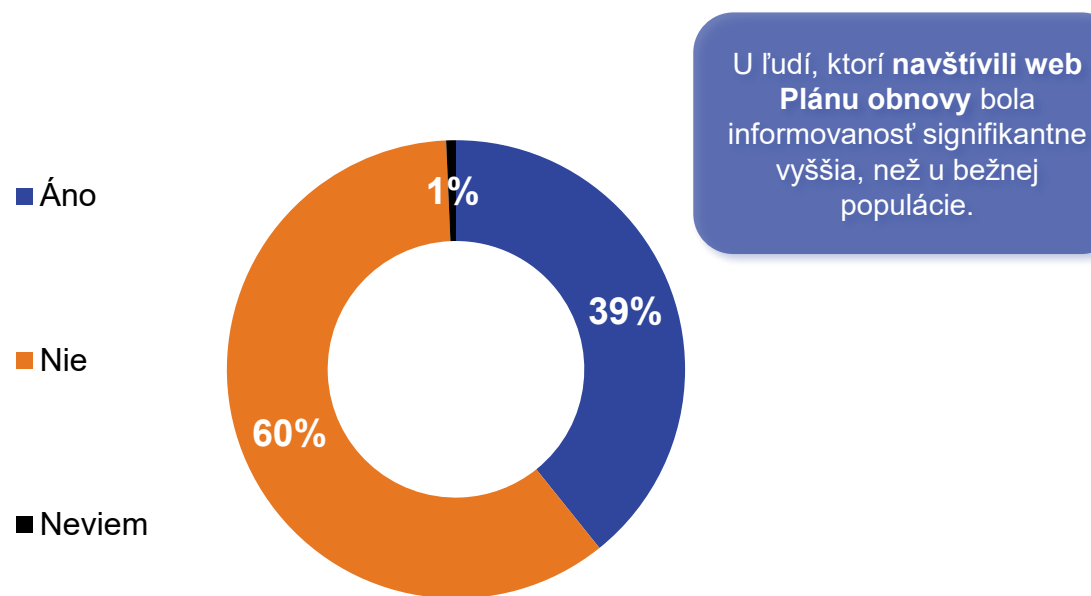
Otázka: Q1. Počuli ste už niekedy o tzv. veterných parkoch (elektrárňach)? Q2. Odkiaľ ste sa o veterných parkoch dozvedeli?

Vzorka: n=1020 / 729

VETERNÉ PARKY: ZNALOSŤ A ÚLOHY VP

Na druhej strane, takmer dve tretiny opýtaných nevedia, že na Slovensku má do roku 2026 vzniknúť niekoľko veterných elektrární. Väčšina populácie však správne uviedla, aké sú úlohy veterných parkov. 6 % si však myslí, že VP slúžia na užívanie elektriny bez poplatkov, alebo na čistenie vzduchu.

Zaznamenané informácie o vzniku VP do roku 2026

Úlohy veterných parkov podľa populácie

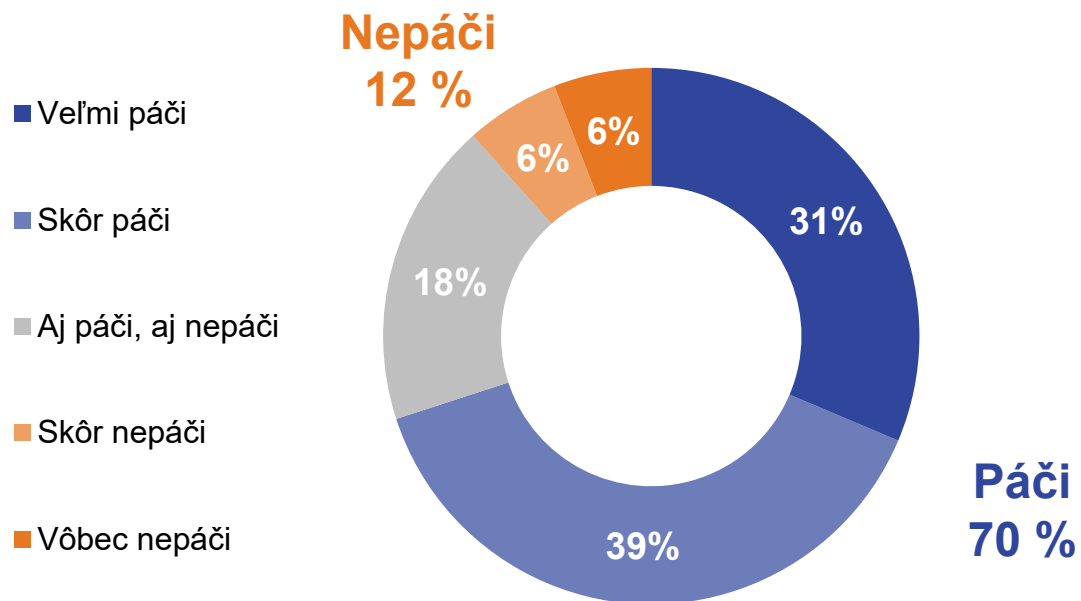
Otázka: Q2. Zaznamenali ste informáciu, že do roku 2026 má na Slovensku vzniknúť niekoľko veterných parkov (elektrární)? Q3. Aké sú podľa Vášho názoru úlohy veterných parkov (elektrární). Na čo slúžia?

Vzorka: n=729

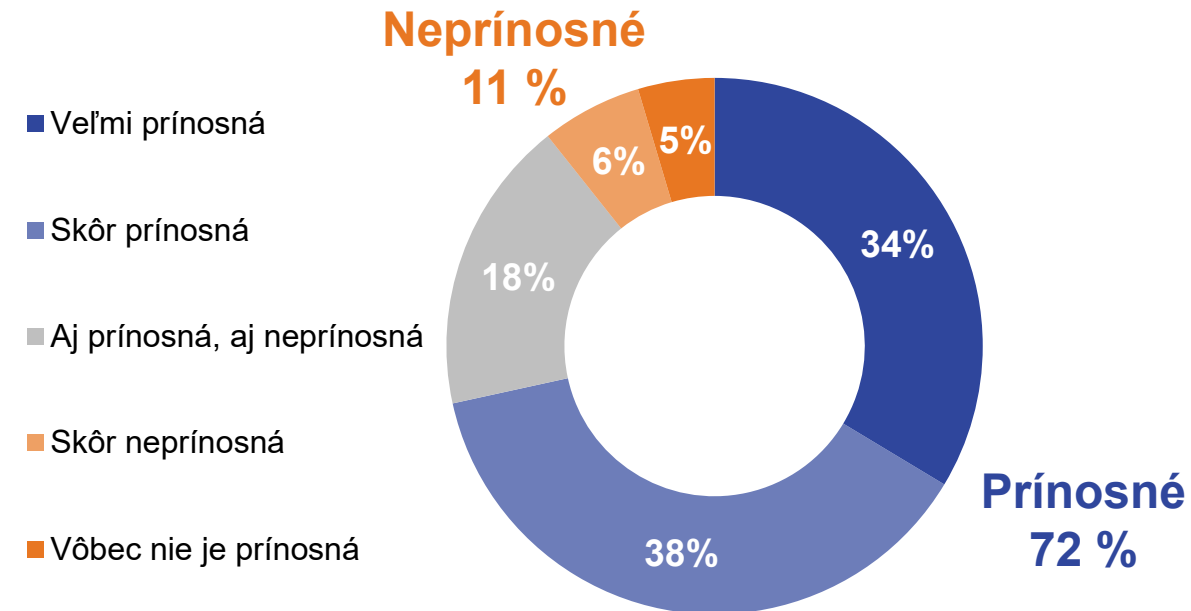
HODNOTENIE VETERNÝCH PARKOV

Väčšine populácie sa myšlienka budovania veterných parkov páči a považuje ju za prínosnú. Opačný názor zastáva pomerne nízky podiel respondentov a respondentiek (11 – 12 %). Mladí ľudia vo veku 18 – 24 rokov sú myšlienke budovania veterných parkov naklonení viac, ako celá populácia.

Páčivosť myšlienky budovania VP

Prínos budovania VP

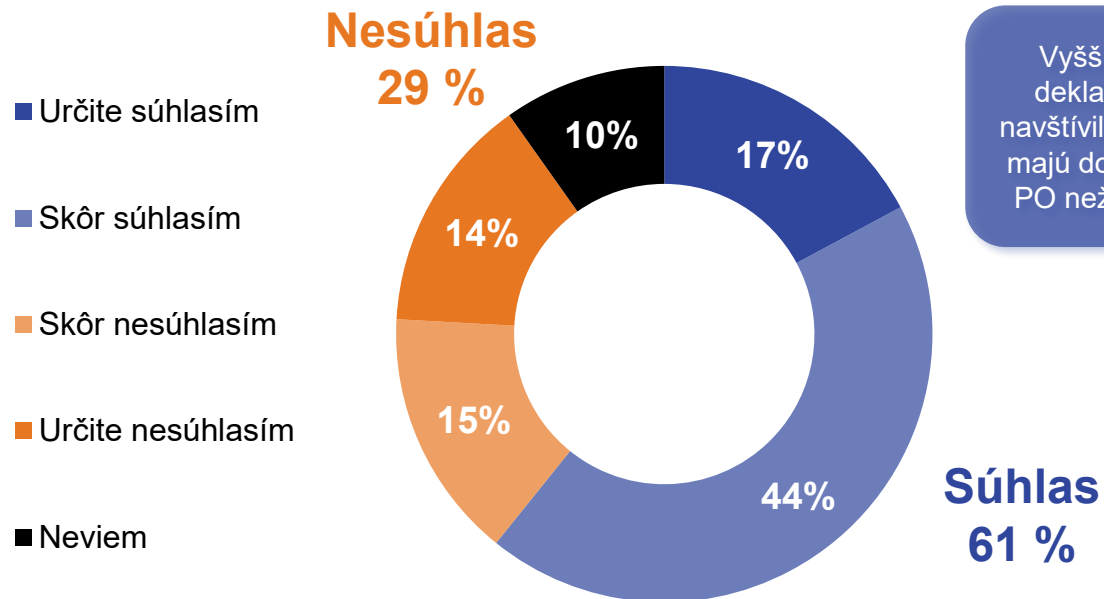
Otázka: Q4. Do akej miery sa Vám myšlienka budovania veterných parkov páči, alebo nepáči? Q5. Do akej miery považujete myšlienku budovania veterných parkov za prínosnú pre spoločnosť?

Vzorka: n=1020

BUDOVANIE VETERNÝCH PARKOV V MIESTE BYDLISKA

6 z 10 opýtaných by súhlasili s vybudovaním veterného parku v mieste, alebo v blízkosti ich bydliska. Tí/tie, ktorí/é by s výstavbou nesúhlasili za najväčšie bariéry považujú najmä hlučnosť, ale obávajú sa aj o svoju bezpečnosť, či ohrozenie vtáctva.

Súhlas s budovaním VP v mieste bydliska

Vyššiu mieru súhlasu deklarovali ľudia, ktorí navštívili stránku PO a ktorí majú dostatok informácií o PO než bežná populácia.

Dôvody nesúhlasu

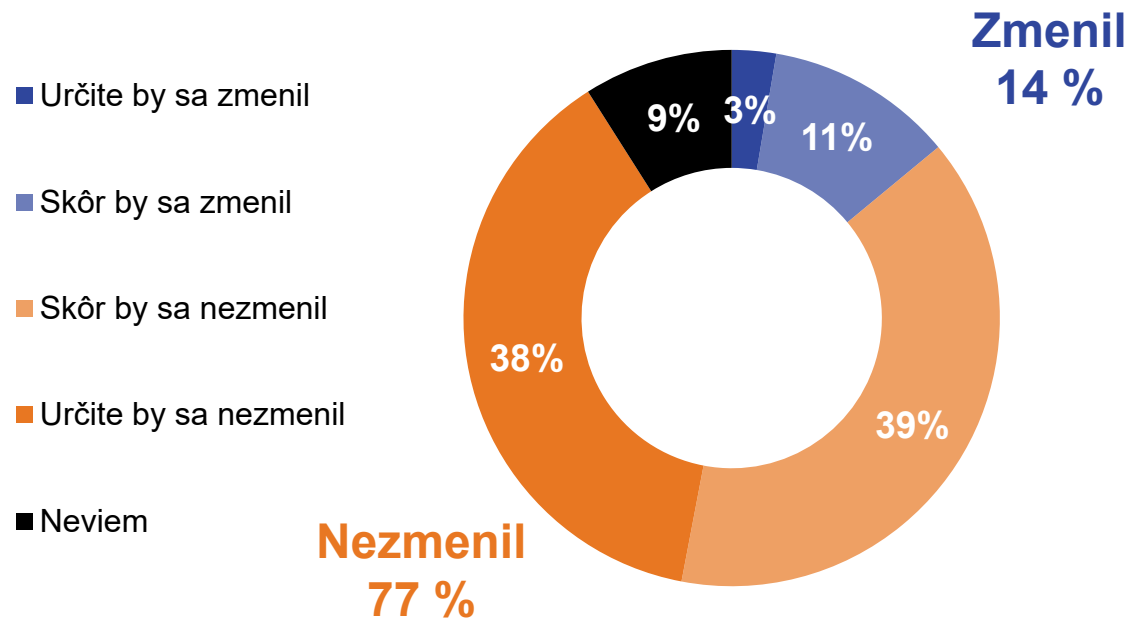
Otázka: Q8. Do akej miery by ste súhlasili s vybudovaním veterného parku vo vašej obci/meste, alebo v blízkosti Vášho bydliska? Q8a. Uviedli ste, že by ste nesúhlasili s vybudovaním veterných parkov vo Vašej obci/meste, alebo v blízkosti Vášho bydliska? Prosím, popíšte prečo by ste nesúhlasili a aké sú Vaše najväčšie obavy z výstavby.

Vzorka: n=1020 / 244

ZMENA NÁZORU NA BUDOVANIE VETERNÝCH PARKOV

Prevažná väčšina ľudí, ktorá je proti výstavbe veterných parkov v ich okolí, nie je ochotná zmeniť svoj názor ani v prípade finančnej motivácie pre ich obec, v ktorej žijú. Finančná odmena by motivovala len 14 % opýtaných a 9 % sa nevedelo rozhodnúť.

Zmena názoru v prípade pravidelnej finančnej odmeny pre obec/mesto

V porovnaní s populáciou sú ľudia častejšie ochotní zmeniť svoj názor na budovanie VP ak...

- Navštívili webovú stránku Plánu obnovy
- Sa im myšlienka budovania veterných parkov páči a považujú ju za prínosnú

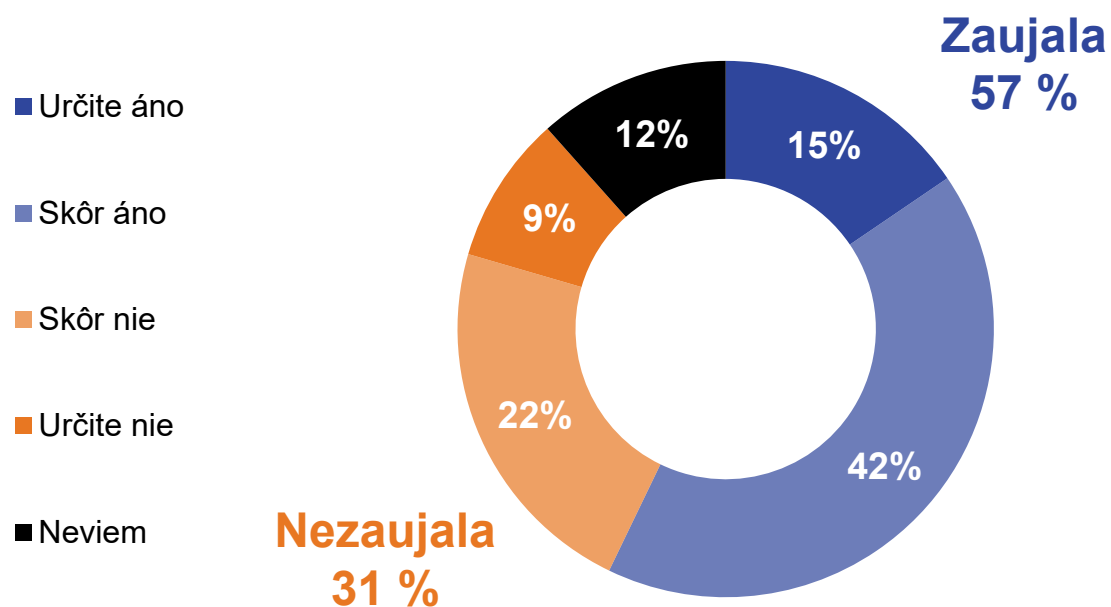
Otázka: Q9. Do akej miery by sa zmenil Váš názor na vybudovanie veterných parkov v blízkosti Vášho bydliska, pokiaľ by táto výstavba priniesla pravidelnú finančnú odmenu pre rozpočet Vašej obce/mesta? Vzorka: n=300

Pozn.: V boxíku sú zobrazené signifikantné rozdiely v skupinách na základe socio-demografických charakteristík v porovnaní voči celkovej populácii.

ZÁUJEM O INFORMÁCIE O VETERNÝCH PARKOCH

Na druhej strane, 57 % populácie téma veterných parkov zaujala a chceli by sa o tejto téme dozvedieť ďalšie informácie. Najčastejšie išlo o mladých ľudí a tých/tie, ktorí/é už majú nejaké informácie o Pláne obnovy a tiež zaznamenali informáciu o budovaní veterných parkov na Slovensku.

Do akej miery ich téma VP zaujala

V porovnaní s populáciou bol častejší záujem o ďalšie informácie o VP zaznamenaný medzi...

- Mladšími ľuďmi vo veku 18 – 24 rokov
- Ľuďmi so stredoškolským vzdelaním s maturitou
- Tými, ktorí/é navštívili web PO
- Ľuďmi, ktorí majú dostatok informácií o PO
- Zaznamenali, že do roku 2026 má byť na Slovensku vybudovaných niekoľko VP

Naopak, tieto skupiny táto téma nezaujala...

- Starších ľudí nad 75 rokov
- Ľudí so základným vzdelaním
- Tých, ktorí ešte o VP nikdy nepočuli

Otázka: Q11. Do akej miery Vás téma veterných parkov zaujala, radi by ste o tejto téme dozvedeli viac informácií? Q12. O čom konkrétne by ste chceli dozvedieť viac informácií?

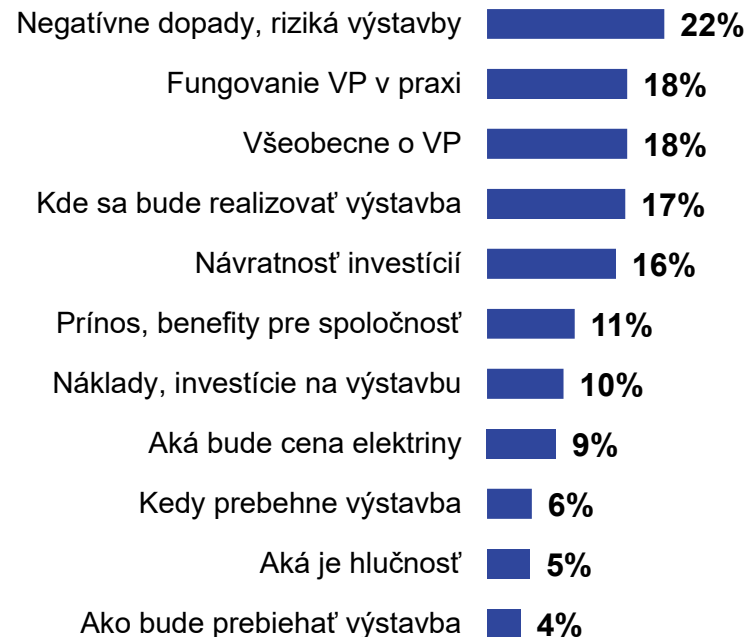
Vzorka: n=1020

Pozn.: V boxíku sú zobrazené signifikantné rozdiely v skupinách na základe socio-demografických charakteristík v porovnaní voči celkovej populácii.

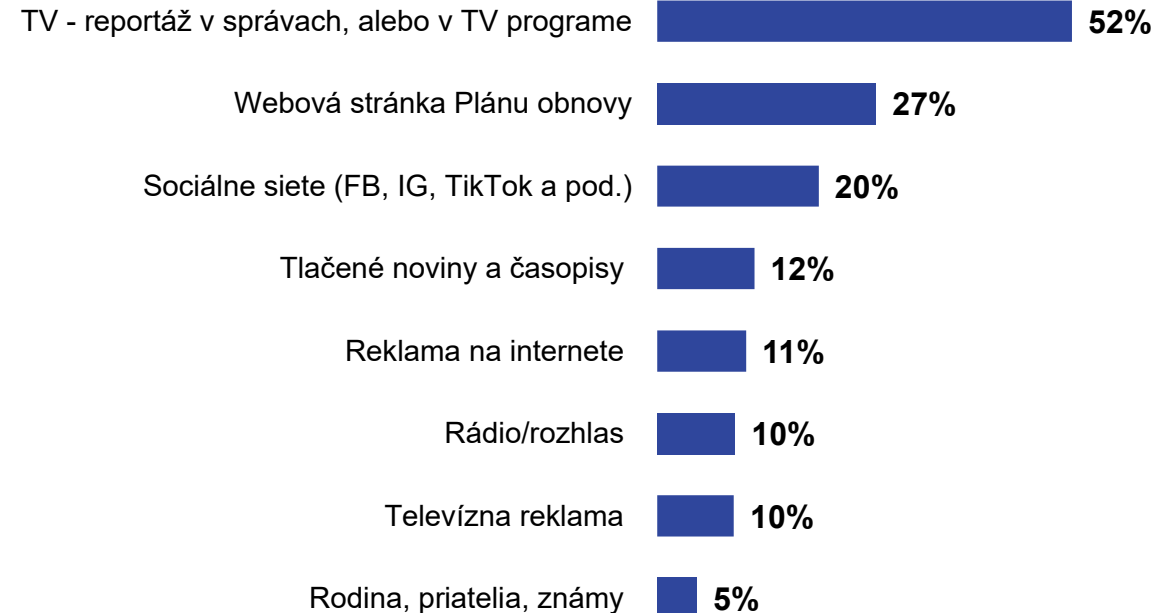
ZÁUJEM O INFORMÁCIE O VETERNÝCH PARKOCH

Ľudí by najviac zaujímalo to, či budovanie veterných parkov bude mať nejaké negatívne dopady a s akými rizikami je výstavba spojená. Taktiež sú zvedaví, ako budú veterné parky fungovať v praxi, alebo všeobecné informácie o VP. Ako zdroj informácií by najviac ľudí preferovalo televíziu.

Oblasti, o ktorých by chceli získať viac info

Odkiaľ by sa o téme chceli dozvedieť

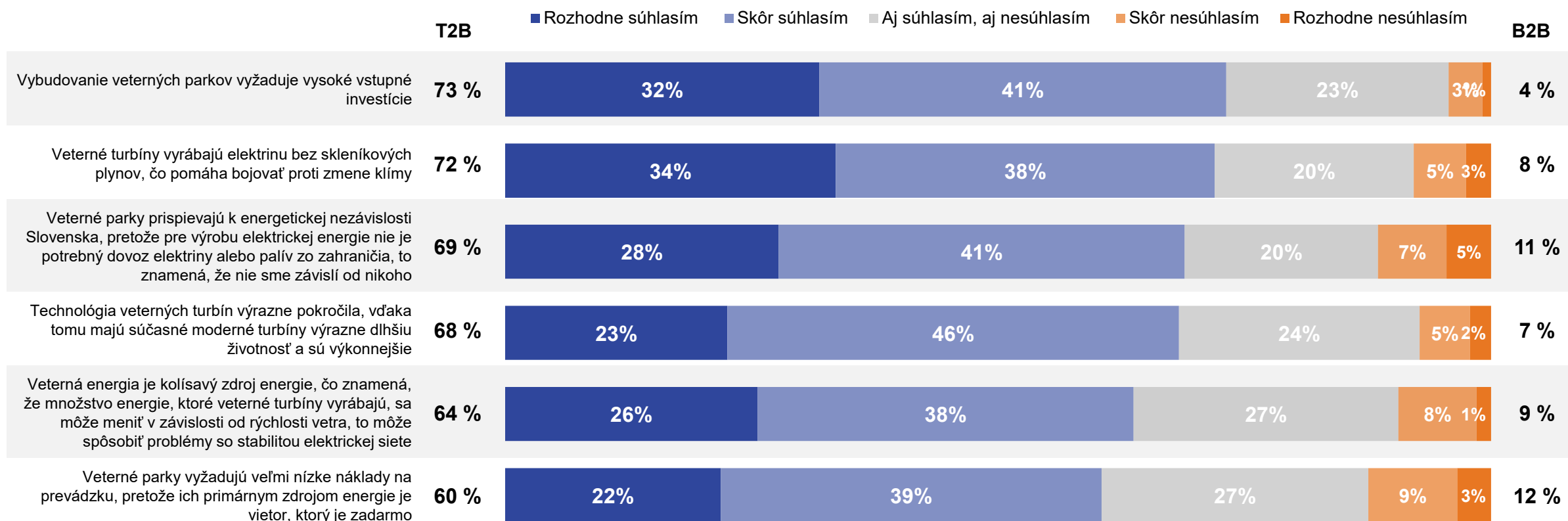

Otázka: Q12. O čom konkrétne by ste chceli dozvedieť viac informácií?, Q12a. Odkiaľ by ste sa o danej téme chceli dozvedieť viac informácií, aký kanál by ste preferovali? Označte maximálne dve odpovede.

Vzorka: n=427 / 583

SÚHLAS S VÝROKMI O VETERNÝCH PARKOCH 1/2

Vo všeobecnosti vníma väčšia časť populácie veterné parky pozitívne. 73 % opýtaných si však myslí, že budovanie VP bude vyžadovať vysoké vstupné investície. Na druhej strane, takmer identický podiel súhlasí, že výrobou veternej energie, ktorá je bez emisií, pomáhame bojovať proti klimatickej zmene.

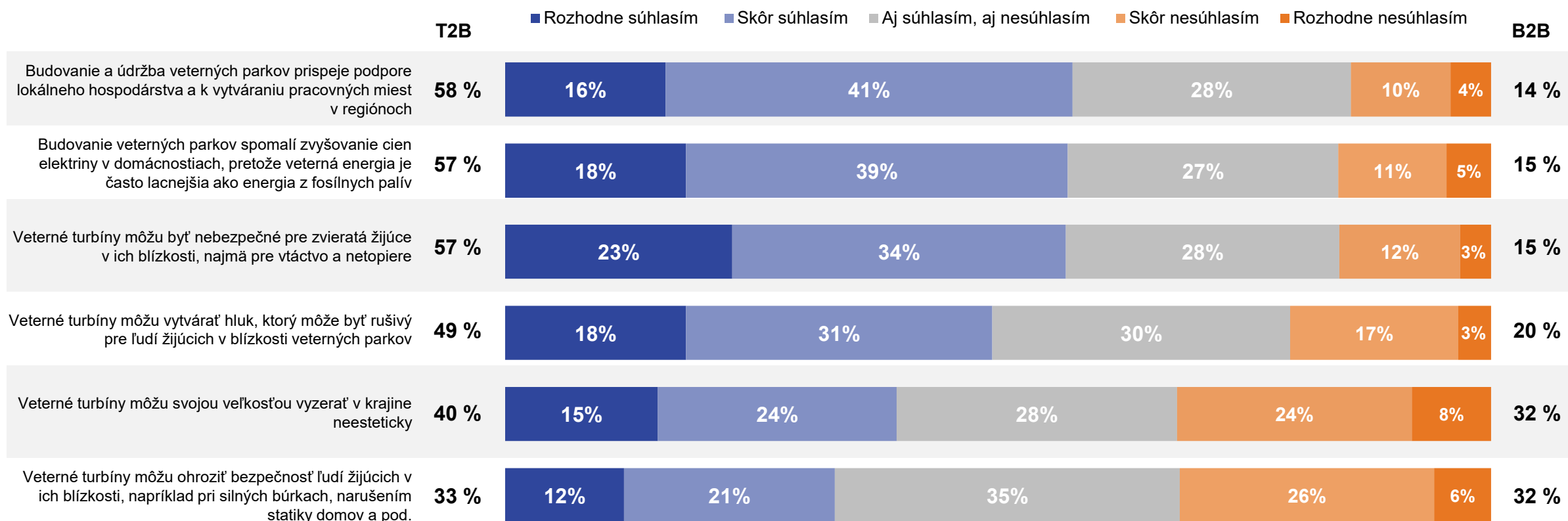

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

Vzorka: n=1020

SÚHLAS S VÝROKMI O VETERNÝCH PARKOCH 2/2

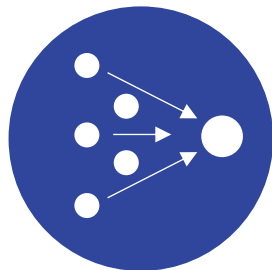
Viac ako polovica populácie (57 %) si ďalej myslí, že veterné turbíny môžu byť nebezpečné pre zvieratá žijúce v ich blízkosti. Z hľadiska vnímania bezpečnosti veterných turbín nemá populácia jasne vyhranené názory. Naopak, takmer polovica populácia súhlasí, že hluk môže byť rušivým prvkom.

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

Vzorka: n=1020

METODOLÓGIA – DRIVER ANALÝZA

Driver analýza **pomáha**
priorizovať merané aspekty
podľa ich vplyvu na závislú
premennú (postoj k skúmanej
oblasti)

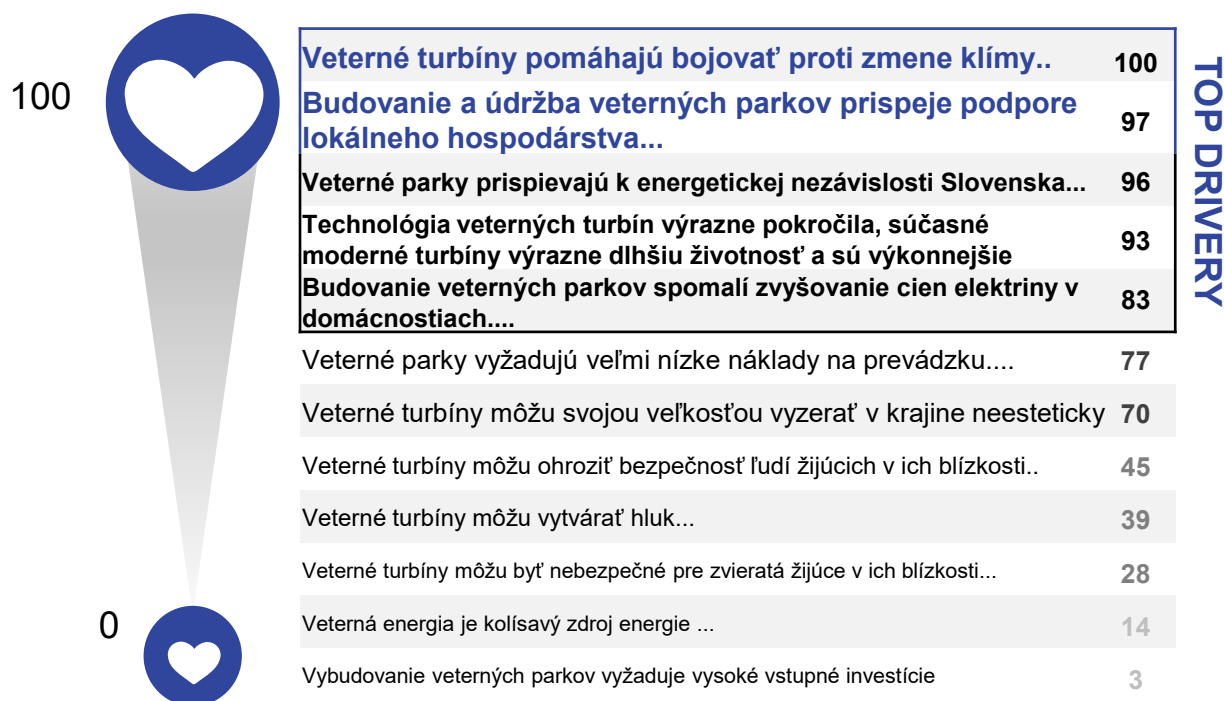
Identifikuje atribúty s najvyššou
a najnižšou dôležitosťou.

- Driver analýza je **štatistický prístup, ktorý pomáha odhaliť vzťahy** medzi premennými. Umožňuje identifikovať aspekty, **na ktoré by sa značka mala zamerať, aby zvýšila pozitívne vnímanie danej oblasti a** budovala **pozitívnejší vzťah k tejto oblasti** u širokej verejnosti, či medzi zákazníkmi / zákazníkmi a pod.
- Pre výpočet používame ako závislé premenné vnímanie veterných parkov z hľadiska páčivosti a prínosu pre spoločnosť. Ich hodnoty sú prepočítané na základe toho, ako ľudia tieto oblasti hodnotia v rôznych aspektoch.
- **Čím väčší je rozdiel vo vnímaní danej oblasti (značky) pri danom aspekte (atribúte)** medzi ľuďmi, ktorí udelili vysoké hodnotenie, a tými, ktorí jej prisudzujú nízke hodnotenie, **tým dôležitejší je tento aspekt pre budovanie vnímania v danej oblasti.**

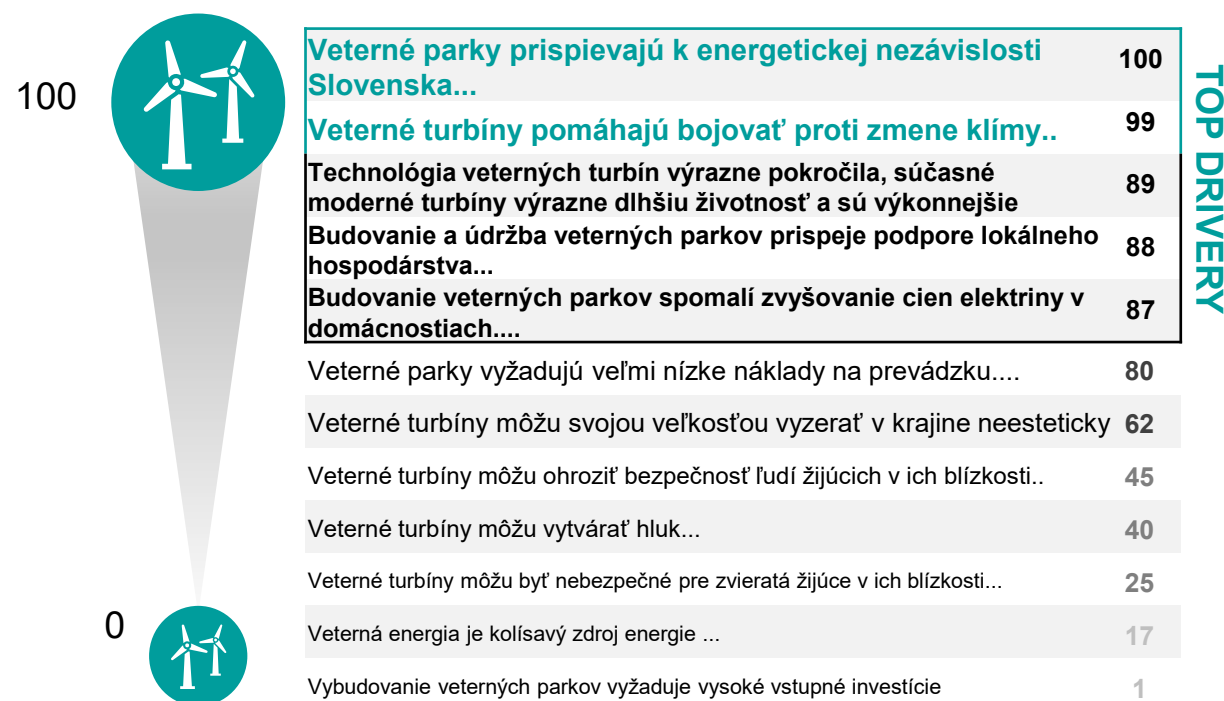
ANALÝZA DRIVEROV: DÔLEŽITOSŤ ATRIBÚTOV

Boj proti klimatickej zmene, podpora lokálneho hospodárstva, energetická nezávislosť, vyššia výkonnosť a životnosť turbín, či znižovanie cien energií patria medzi kľúčové atribúty, ktoré ovplyvňujú vnímanie veterných parkov z hľadiska páčivosti a prínosu pre spoločnosť v najväčšej mierne.

Vnímanie VP z hľadiska páčivosti

Vnímanie VP z hľadiska prínosu pre spoločnosť

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Q4. Do akej miery sa Vám myšlienka budovania veterných parkov páči, alebo nepáči? Q5. Do akej miery považujete myšlienku budovania veterných parkov za prínosnú pre spoločnosť?

Vzorka: n=1020